

Второ находище на балканския гекон (*Cyrtodactylus kotschyi danilewskii* Strauch, 1887) в Русенско

Венцеслав ПЕТКОВ

За първи път за наличието на балканския гекон в България пише КОВАЧЕВ (1905, Сб. нар. умотв., наука и книжнина, 21). По-късно много български и чуждестранни учени изследват разпространението и подвидовата принадлежност на вида у нас. В момента се смята, че българските популации спадат към три отделни подвида - *Cyrtodactylus kotschyi danilewskii* (Черноморското крайбрежие на север до гр. Варна и Югоизточна България); *C. k. bibroni* (долината на р. Струма на север до Кресненското ханче) и *C. k. rumelicus* (Тракийската низина) (ДОБРЕВ, 1986 - Дипломна работа, Софийски унив. "Св. Кл. Охридски"). Унджийан (1966, Известия на народния музей - Русе, 2) съобщава за пръв път вида в Североизточна България - под пещерата Орлова чука при с. Пенелина, Русенско. В своята публикация авторът допуска, че уловеният екземпляр спада към подвида *C. kotschyi danilewskii*. Екземплярът се съхранява в колекцията на отдел "Природа" към Регионалния исторически музей в Русе (инвентарен № 1170).

На 15.07.1999 г. около 15.00 часа на ул. "Люботрън" №10 в гр. Русе, на западната речна тераса, близо до устието на р. Русенски Лом, г-р Николай Ненов - уредник в Регионалния исторически музей в Русе, улови един екземпляр от *C. kotschyi*. В момент на невнимание екземплярът успя да избяга като единственият размер, който бе взет, е дължината на тялото (L. согр.) - 30 mm.

На 07.08.2001 г. около 14.00 часа отново на същото място, г-р Ненов улавя и донеся втори екземпляр. Размерите му са L. согр. - 21 mm, L. cd. - 20 mm. Броят на надлъжните редове гръбни туберкули е 11. Няма туберкули пред и зад ухото. В момента от него е изготвен спиртен препарат и се съхранява във фонда на отдела под инвентарен № 1296.

Трети екземпляр от вида със следните размери: L - 49 mm, L. cd. - 45 mm е донесен в музея на 30.07.2002 г. (уловен в 16.00 часа). Броят на надлъжните редове гръбни туберкули е 11, а този на преаналните пори - 8. И трите индивиди са уловени през деня, на южната стена на къща.

Според ДОБРЕВ (1986) един от основните белези, отличаващи *C. kotschyi danilewskii* от другите два подвида, срещащи се в България, е отсъствието на туберкули пред и зад ухото. При повторно определяне на препарирания през 1965 г. екземпляр се установи, че и при него тези туберкули липсват. Този белег, както и броят на надлъжните редове гръбни туберкули показват, че русенската популация спада към подвида *C. kotschyi danilewskii*.

Адрес на автора:
Венцеслав Петков
Регионален исторически музей
пл. Ал. Батенберг 3
7000 Русе